

ספירת הציפורים הגדולה

ציפורי בר בחצר הבית

בין ה-15 ל-31 בינואר
פרטים בקישור

מה במצגת?

צילום: דב גרינבלט

מהי ספירת הציפורים?

למה לספור ציפורים?

כיצד סופרים ומה סופרים?

כיצד מדווחים בטלפון ובמחשב?

מה התוצאות משנים קודמות?

למה מדע אזרחי?

פעילות חינוך והנחיות למורים

מהי ספירת הציפורים?

- מיזם התנדבותי למען שמירת הציפורים והטבע
- מתבצע בישראל מדי שנה החל משנת 2006
- מנוהל ע"י המרכז לטיפוח ציפורי הבר בחצר, החברה להגנת הטבע והמוזיאון לטבע על שם שטיינהרדט
- מתבצע במחצית השניה של ינואר
- ספירה לפי הנחיות קבועות וזהות (פרוטוקול) של מועד, משך, שיטה, שטח הספירה ועוד (יפורט בהמשך).

למה לספור ציפורים?

היבט מדעי

- יצירת בסיס נתונים רב שנתי הכולל את הרכב ומספר מיני ציפורי הבר בקרבת הבית
- אפיון מגמות ושינויים בתפוצת הציפורים במהלך השנים

היבט ציבורי

- הגברת מעורבות הציבור בשמירת טבע באמצעות מדע אזרחי

היבט חינוכי

- הגברת מודעות ועניין בציפורים שסביבנו, העמקת ההיכרות והידע
- חינוך לאזרחות פעילה

כיצד לספור ציפורים?

מי יכול לספור?

- כל אחד/אחת ובכל גיל!
- גם צפרים חובבים או בלתי מיומנים

מתי?

- שעות הספירה הרצויות: 07:00-10:00 בבוקר, בהן הציפורים פעילות בחיפוש מזון ואז ניתן לצפות בהן ביתר קלות (ניתן לספור גם בשעות אחרות במשך היום)

- משך הספירה בפועל: **10 דקות**

- במקום אחד (תצפית נייחת)

היכן לספור ציפורים?

היכן נספור? בכל מקום בישוב:

- בחצר הבית ובגינה
- בגן / פארק ציבורי
- בחצר גן הילדים / בית הספר
- במגרש המשחקים
- ועוד..

כל מקום שיש בו טווח ראייה רחב - טווח תצפית
 רדיוס של עד 100 מטר, גובה - עד צמרות
 העצים הגבוהים

תצפיות חוזרות - רצוי לבצע יותר מספירה אחת,
 כל תצפית ממקום שונה. בכל שטח שנספור יש
 למלא דיווח נפרד.

ציפורי הספירה - הציפורים הנפוצות

ציפור קטנה מיונה | اصغر من الحمامة | smaller than a pigeon

פשוש פסיסי Graceful Prinia
צילום: נינו יולזרי

דרור הבית דורי البيت
House Sparrow
צילום: משה כהן

ירקון חסון أخضر Greenfinch
צילום: איתן קאופמן

חוחית חסון Goldfinch
צילום: איתן קאופמן

אדום החזה أبو الحناء Robin
צילום: דובי קלעי

נחל לאלי ילמן كركس Pied Wagtail
צילום: דובי קלעי

צופית בוקת أبو الزهر Palestine Sunbird
צילום: אבי בלזמן

בולבול بلبل Bulbul
צילום: איתן קאופמן

ירגזי מצוי قرقف كبير Great Tit
צילום: איתן קאופמן

אם ראיתם ציפור שאינכם
מזהים, גם אחרי עיון במדריך
הציפורים ובאינטרנט, אל
תדווחו עליה

ציפורי הספירה - הציפורים הנפוצות

גודל כיונה או יותר | بحجم الحمامة او اصغر بقليل | About pigeon size or larger

אם ראיתם ציפור שאינכם מזהים, גם אחרי עיון במדריך הציפורים ובאינטרנט, אל תדווחו עליה

דררה דורה
Rose-ringed Parakeet
צילום: ברוך אלרט

תוכי נדזרי بیغاء الراهب
Parakeet
צילום: ברוך אלרט

שחרור שחרור
Blackbird
צילום: ברוך אלרט

מיינה מינה
Common Myna
צילום: ברוך אלרט

נקר סורי נקאר خشب
Woodpecker
צילום: משה כהן

דוכיפת הדד
Hoopoe
צילום: איתן קאופמן

עורבני שחור כיפה אבו זריק
Jay
צילום: משה כהן

עורב אפור غراب رمادي
Hooded Crow
צילום: משה כהן

צוצלת דיפסיה ضاحكه
Laughing Dove
צילום: דובי קלעי

יונה حمام طراني
Feral Pigeon
צילום: משה כהן

כיצד נמנע מספירה כפולה?

בתחילת הספירה היו 3 דרורים
 ו-4 זרזירים, ולאחר מספר
 דקות, הדרורים עפו וזרזיר
 נוסף הגיע ולכן נמלא בטופס
 הדיווח:
 3 דרורים ו-5 זרזירים

צילום: שלומית ליפשיץ

להקת ציפורים:
 במקרה של ספירת להקת
 ציפורים- רשמו את המספר
 המרבי שראיתם בו זמנית

כיצד לספור ציפורים? הנחיות

- **הרשמו לספירה** בטופס ייעודי כך תצטרפו לקהילת סופרי הציפורים ונכיר את שם המשתמש שלכם ב eBird.
- **בחרו מקום נוח** שיש בו ראות טובה, שקט וצל. עמדו עם הגב לשמש, כך שתוכלו לצפות על השטח שבחרתם.
- **כ-5 דקות לפני התצפית, שבו במקום** ותנו לציפורים להתרגל לנוכחותכם.
- **ערכו תצפית במשך 10 דקות בדיוק**, מבלי לזוז מהמקום. התצפית תכלול את כל הציפורים שזיהיתם ברדיוס של עד 100 מטר מסביבכם.
- **דווחו באפליקצית eBird * בסלולרי את כל המינים שזיהיתם במהלך 10 הדקות**, ואת מספר הציפורים שראיתם מכל מין. אם ראיתם להקת ציפורים - רשמו את מספר הציפורים המירבי שראיתם בו זמנית.
- *בעת הורדת האפליקציה יש להירשם לפי ההנחיות. ניתן לדווח גם במחשב באתר eBirds ישראל [הגשת תצפיות - ebird](http://ebird.org.il).

כיצד מדווחים בטלפון?

eBird

אנו מבקשים שהדיווח יעשה במהלך הספירה ישירות
באפליקציה (תורם לאיכות הנתונים)

איך להתקין בטלפון?

- הורידו את האפליקציה של eBird (חינם)
- הירשמו לפי ההנחיות

ניתן גם להירשם באתר <https://ebird.org/israel/home>
יש לבחור user name – לפחות 6 תווים וסיסמא – לפחות 8 תווים.

- קבלו מייל לאישור החשבון

הנחיות להורדה ודיווח באמצעות אפליקציית eBird
בסלולרי [בקישור](#)

כיצד מדווחים במחשב?

דיווח במחשב נעשה בדיעבד. רצוי למלא בשטח טופס דיווח ידני ואח"כ להקליד באתר eBird ישראל: [הגשת תצפיות - ebird](http://ebird.org.il).

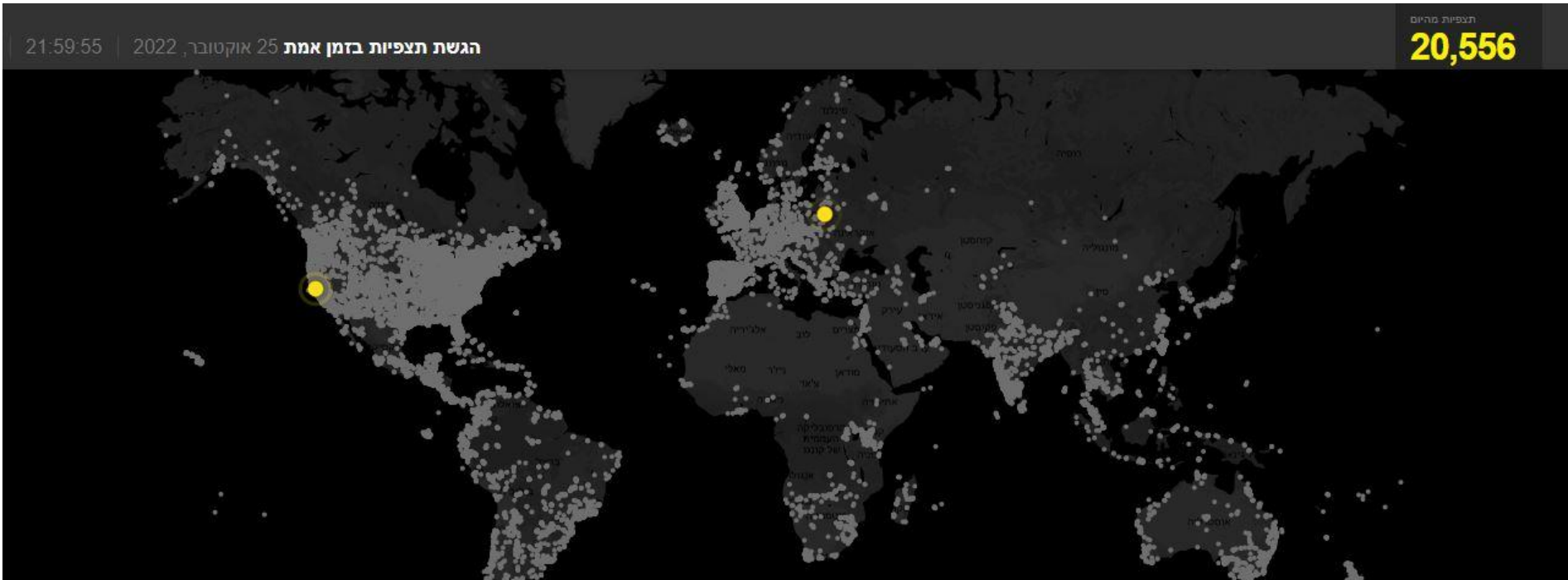
טופס דיווח ידני

שם המין	מספר פרטים שנצפו	שם המין	מספר פרטים שנצפו	שם המין	מספר פרטים שנצפו

הנחיות לדיווח במחשב באמצעות אתר eBird ישראל [בקישור](http://ebird.org.il)

הדיווח שלכם מוצג לציבור

1. כדי לראות את הדיווחים בזמן אמת, בכל מקום בעולם, לחצו על הקישור: <https://ebird.org/israel/livesubs> או באתר eBird > לשונית 'סקירה' > 'הגשת מפה' (בתחתית המסך מימין) כ- 10 שניות לאחר שתדווחו תראו הבהוב במקום שבו דיווחתם!

הדיווח שלכם מוצג לציבור

2. באתר הצפרות הישראלי (birds.org.il) יופיע הדיווח שלכם ב'תצפיות אחרונות' בראש דף השער. בלחיצה על תצפיות נוספות תופיע גם מפה.

תוכלו לראות את הדיווח שלכם כחצי שעה לאחר שתדווחו. הדיווח יוצג בין 25 התצפיות האחרונות עד שידחק על ידי הדיווחים הבאים.

[English](#)

אתר הצפרות הישראלי
 הכל אוזחת ציפורים בישראל

תרומה

 החברה להגנת הטבע

מידע על ציפורים

מרכזי צפרות

פעילויות צפרות

מגדיר ציפורים

שומרים על הציפורים

מי אנחנו

תצפיות אחרונות

סבכי שחור-ראש, בז מצוי,
 עקב חורף, נץ מצוי, דוחל
 חוף Hatzuk Beach, Tel Aviv
 (Rami Derech) 25/10/2022

נחליאלי לבן, עפרונן
 קצר-אצבעות, כחול חזה, דרור
 Yotvata--northern circular
 (Noam Weiss) 25/10/2022

נחליאלי לבן, סבכי שחור-ראש,
 פפיון מים, פפיון ארך-רגליים,
 Yotvata-Northern Fields
 (Noam Weiss) 25/10/2022

צולל ביצות, אגמית מצויה,
 סופית, שחור זנב, סנונית
 Ashalim Reservoir
 Andrew Mackenzie) 25/10/2022

עוד תצפיות >>

 דווח תצפית @eBird

תוצאות הספירות משנים קודמות

סיכום ספירה משנים קודמות

ניתן לראות סיכום משנים קודמות בקישורים:

[2019](#) [2020](#) [2021](#) [2022](#)
 ומשנים קודמות ב[אתר הספירה](#)

המינים השכיחים ביותר בספירה היו: עורב, צוצלת, מיינה, יונה, דררה, דרור, בולבול וצופית

בולבול צילום: איתן קאופמן

מיינה. צילם עמיר בלבן

יונה. צילום: משה כהן

צוצלת. צילום: דובי קלעי

עורב. צילום: משה כהן

צופית צילם יהודה כץ

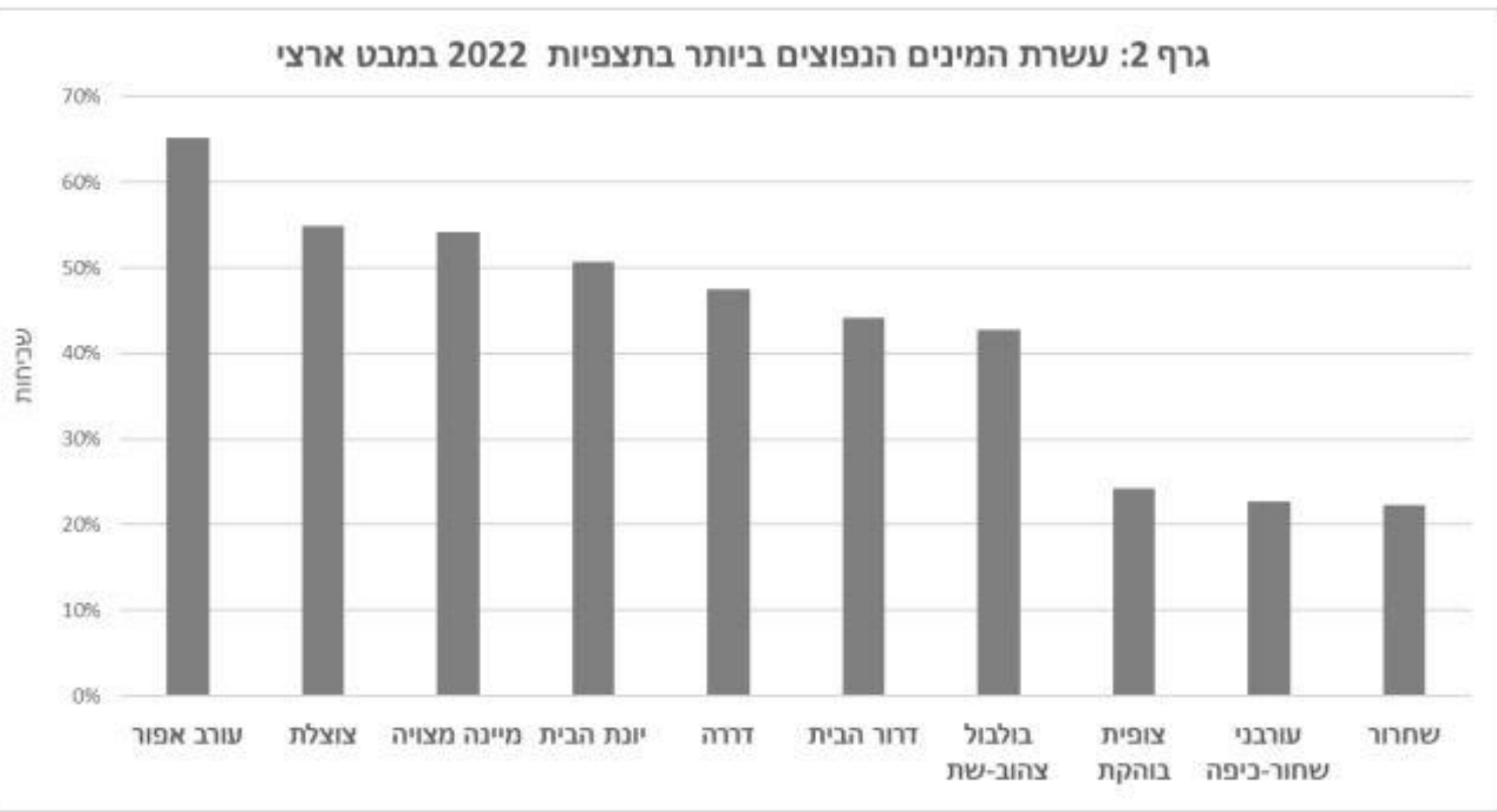
דרור. צילום: יהודה כץ

דררה. צילם רוני לבנה

עשרת המינים השכיחים ביותר בספירה

מתוך סיכום ספירת 2022

65.2	דרור הבית
57.6	ינות הבית
56.1	עורב אפור
51.5	מיינה מצויה
51.5	בולבול צהוב-שח
50.0	צוצלת
47.0	דררה
39.4	נחליאלי לבן
25.8	תור צווארון
24.2	צופית בנהקת

למה מדע אזרחי?

- שותפות של מדענים ושל אזרחים מתנדבים בביצוע מחקר מדעי.
- התועלת למדענים: סיוע בהגדלת בסיס הנתונים - מספר דיווחים גדול יותר משטח רחב יותר.
- התועלת למתנדבים: עניין, ידע, חברה, עשייה משמעותית, מעורבות בשמירת טבע, יכולת להשפיע.
- התועלת לחברה: הבנה טובה יותר של מדע וקבלת החלטות מבוססת מדע

שילוב הנתונים במחקר

- שינויים באוכלוסיית הציפורים מעידים על שינויים סביבתיים ומהווים סמן למצב המערכת האקולוגית שיכול לכוון חוקרים ומקבלי החלטות.
- פרופסור אסף שוורץ וד"ר אגת קולואני מהמעבדה לחקר האדם והמגוון הביולוגי בטכניון, חקרו את השפעת המינים הפולשים על מינים מקומיים והסתייעו בניתוח של 14 שנות נתוני ספירת הציפורים. המחקר פורסם בכתב עת מדעי.

התרומה החינוכית

- פוטנציאל ללמידה אותנטית, חווייתית ומשמעותית
- מתאים להוראת תחום מדע וטכנולוגיה - יצורים חיים, מגוון ביולוגי, יחסי גומלין בין יצורים ובינם לבין סביבתם, אקולוגיה ועוד.
- רכישת מיומנות חקר: תצפית וזיהוי ציפורים, ניסוח שאלות, העלאת השערות, ניתוח תוצאות, הסקת מסקנות.
- איסוף מידע על מאפייני הסביבה במהלך הספירה מאפשר פעילות חקר על יחסי הגומלין בין הציפורים לסביבתן.

הנחיות לאנשי חינוך - א

הספירה עם תלמידים נעשית על פי ההנחיות הכלליות, עם מספר דגשים שחשוב לשים אליהם לב:

- יש להקפיד לספור במשך 10 דקות בדיוק וממקום אחד בלבד.
- יש לצאת עם התלמידים לספירה לאחר שעברו הכנה לזיהוי הציפורים, רצוי גם לפי קולות.
- יש להעדיף ספירה בקבוצות קטנות על ספירה עם הכיתה כולה. בכל מקרה יש לציין את מספר הצופים.ות בכל דיווח.
- כאשר מספר קבוצות סופרות בחצר בו זמנית -המרחק בין הקבוצות יהיה 200 מטר לפחות.

הנחיות לאנשי חינוך

- עדיף לבצע את הדיווח ישירות לאפליקציה תוך כדי הספירה. לכן על נציגה מכל קבוצה להוריד את האפליקציה, להרשם בנפרד בטופס הרשמה, ולשלוח טופס דיווח נפרד של ספירת הקבוצה. אין לאחד רשימות של כמה קבוצות לדיווח ב eBird.
- האפליקציה מודדת זמן במהלך הדיווח אך אינה מתריעה על סיום הזמן. לכן מומלץ להפעיל סטופר כדי לוודא שהספירה תמשך 10 דקות בדיוק.
- לא רצוי לדווח הרבה ספירות מאותו מקום - לכן יש לספור באתרים שונים (למשל רחובות או גנים בקרבת בית הספר). במידה ויתקבלו ספירות רבות מאותו אתר נשתמש בעת ניתוח הנתונים רק בדיווח אחד שייבחר אקראית.
- הספירה עם התלמידים במוסד החינוכי מהווה אמצעי להרחבת ההשתתפות בספירה. רצוי לעודד את התלמידים. ואת לספור שוב בבית, לבד או עם ההורים. ככל שיתקבלו יותר דיווחים מאתרים שונים כך יתקבל ייצוג מרחבי גדול יותר ומהימן יותר.

השתתפות מוסדות חינוך

השתתפות בספירה היא עשייה סביבתית חשובה ומשמעותית. כל מוסד חינוכי שמשתתף זכאי לתעודת הוקרה.

לקבלת תעודת השתתפות יש להירשם [בטופס](#) באתר הספירה.

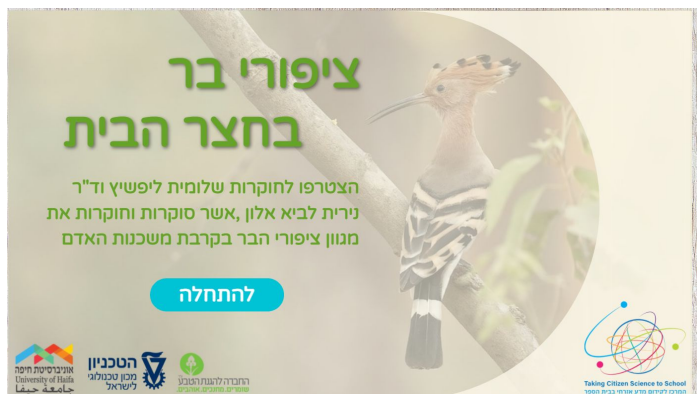
באתר [הספירה](#) ניתן למצוא הצעות לפעילויות עם תלמידים לגילאי גן, יסודי וחטיבה.

מערכי לימוד ליסודי גם [באתר מדע אזרחי בבית הספר \(TCSS\)](#)

בין היתר, הכשרת מורים לעיבוד של נתוני ספירת הציפורים (ביג דאטה).

מורים שמעוניינים להצטרף לקהילת TCSS
מידע באתר: [/https://www.tcass.center](https://www.tcass.center)

ספרו לכולם על ספירת ציפורי הבר!

ככל שיותר אנשים ישתתפו, כך יגדל
 מאגר המידע ותשתפר איכות
 הנתונים מבחינה סטטיסטית

לקבלת הסבר נוסף וסיוע ניתן לפנות ל:

nirita@spni.org.il - נירית לביא-אלון

shlomitlif@gmail.com - שלומית ליפשיץ

תודה על השתתפותכם!!

